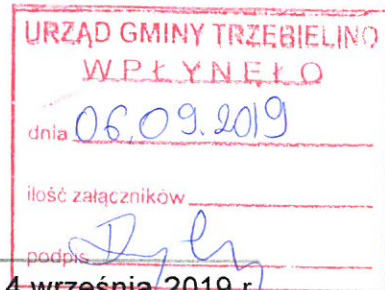

WOJEWODA POMORSKI

Gdańsk, dnia 4 września 2019 r.

FB-III.431.37.2019.JJ

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Część ogólna	
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077)
Jednostka kontrolowana	Gmina Trzebielino
Adres jednostki kontrolowanej	ul. Wiejska 15, 77-235 Trzebielino
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	11 - 17.07.2019 r.
Przedmiot kontroli	Realizacja dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach, ze szczególnym uwzględnieniem oszczędnego i racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi.
Okres objęty kontrolą	2018 r.
Kontrolę wpisano do książki kontroli	dn. 11.07.2019 r., poz. 1/2019
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Tomasz Czechowski – Wójt Gminy Trzebielino
Skład zespołu kontrolującego	Joanna Jędrysiak – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Wydziału Finansów i Budżetu
Upoważnienie	Nr 36/2019 z dnia 08.07.2019 r., podpisane przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku z upoważnienia Wojewody Pomorskiego
Ocena skontrolowanej działalności	Pozytywna z uchybieniami

Ustalenia

Szczegółowy zakres kontroli obejmował realizację dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej w 2018 r. z tytułu opłat za udostępnienie danych dotyczących ewidencji ludności (rozdział 75011) oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r. przeznaczonych na pomoc państwa w zakresie dożywiania (rozdział 85230) oraz wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w szczególności wypłaty jednorazowego świadczenia i finansowania asystenta rodziny (rozdział 85502 i 85504).

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
Wydział Finansów i Budżetu

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 245, fax: 58 30 77 493
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wfb@gdansk.uw.gov.pl

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) pod względem legalności, rzetelności i gospodarności, w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę do dokonywania wydatków w zakresie wypłat z rachunków bankowych w konfrontacji z zapisami w ewidencji księgowej, wyciągów bankowych i umów oraz realizacji dochodów budżetu państwa.

Kontrolę realizacji wydatków dotyczących przyznanych dotacji przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebielinie (GOPS), który realizował zadanie objęte niniejszą kontrolą.

Podsumowanie kontroli

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień objętych kontrolą w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych w 2018 r. stwierdzono, że zadania wykonane były w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami.

Wydatki z dotacji realizowane były w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki. Prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji finansowych, a dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz zawartymi umowami.

Jednakże stwierdzono, że w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z wykonania przez gminę zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej **wykazano kwotę łącznych wydatków na wynagrodzenia asystenta rodziny wraz z pochodnymi niezgodną z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.**

Zrealizowane dochody, stanowiące 100 % przypisanych należności, odprowadzane były przez organ Gminy w terminach zgodnych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Kontrolowana jednostka prowadziła rejestr osób i podmiotów, które złożyły wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców.

I. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji

Na podstawie ewidencji księgowej oraz informacji o otrzymanych dotacjach nie objętych sprawozdaniem Rb-50, kontrolujący dokonał analizy wydatkowania dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r. na zadania objęte zakresem kontroli.

Plan i wykonanie dotacji przedstawiało się następująco:

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Paragraf	Plan	Blokada	Otrzymane środki	Wykonanie	Zwrot
852	85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania	2030	140.000,00	12.000,00	128.000,00	116.040,54	11.959,46
855	85504	Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2030 2690	15.036,00 5.913,00	-	15.036,00 5.913,00	15.036,00 5.913,00	-
RAZEM				160.949,00	12.000,00	148.949,00	136.989,54	11.959,46

W zakresie prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonych z budżetu państwa w 2018 r. badaniem objęto: dowody przedstawione w formie wydruków z ewidencji księgowej z podziałem na wydatki wg rozdziałów i paragrafów oraz dokumentację źródłową w odniesieniu do poszczególnych wydatków.

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – rozdział 85230

Podstawy prawne przyznania i rozliczania dotacji celowej z budżetu państwa na powyższe zadanie własne gminy określone zostały w uchwale Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2016 r. poz.821) oraz w ustawie z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U. nr 267, poz. 2259 z późn. zm.).

Podstawą realizacji programu była umowa w sprawie wieloletniego programu finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na 2018 rok zawarta dnia 22 stycznia 2018 r. pomiędzy Wojewodą Pomorskim, a Gminą Trzebielino, której przedmiotem było określenie zasad i warunków udzielenia dotacji celowej przeznaczonej dla Gminy na dofinansowanie zadania własnego o charakterze obowiązkowym z zakresu dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym w 2018 r.

Wojewoda zobowiązał się do przekazania środków z budżetu państwa w wysokości 90.000,00 zł, a wkład własny Gminy miał wynieść nie mniej niż 40%.

Do w/w umowy podpisano następujące aneksy:

- Nr 1 z dnia 11 lipca 2018 r. – zwiększający kwotę dotacji celowej do wysokości 125.000,00 zł i obniżający udział środków własnych Gminy w kosztach realizacji Programu do wysokości nie mniejszej niż 20% z przeznaczeniem na:
 - zakup posiłku, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych – kwota nie większa niż 113.000,00 zł,
 - dowóz posiłków - kwota nie większa niż 12.000,00 zł.
- Nr 2 z dnia 28 sierpnia 2018 r. – zwiększający kwotę dotacji celowej do wysokości 140.000,00 zł, udział środków własnych pozostał w niezmienionej wysokości z przeznaczeniem na:
 - zakup posiłku, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych – kwota nie większa niż 128.000,00 zł,
 - dowóz posiłków - kwota nie większa niż 12.000,00 zł.

Ustalono, że na rachunek Gminy przekazano dotację celową w kwocie **128.000,00 zł** (pomniejszoną o blokadę wydatków w kwocie 12.000,00 zł), którą wykorzystano do wysokości **116.040,54 zł**. Niewydatkowane środki w kwocie 11.959,46 zł zostały zwrócone do PUW w dniu 31 grudnia 2018 r.

W związku z niewykorzystaniem dotacji w pełnej wysokości kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebielinie w dniu 11 lipca 2019 r. w wyjaśnieniu złożonym na potrzeby kontroli poinformował, że „ (...) przyczyną zwrotu niewykorzystanej dotacji (w kwocie 11 959,46 zł) był fakt zmniejszenia się liczby świadczeniobiorców w roku 2018 w stosunku do lat poprzednich.”

(akta kontroli str.12)

Rozliczenie zadania

Na podstawie analizy dokumentów przedstawionych do kontroli, tj. sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za 2018 r., oraz ewidencji księgowej ustalono, że na realizację Programu Gmina wydatkowała środki na:

- pomoc w formie posiłku w kwocie 96.131,50 zł,
- zasiłki celowe na dożywianie w kwocie 29.823,03 zł,
- dowóz posiłków 16.629,60 zł,
- doposażenie stołówki szkolnej 2.466,55 zł.

Ogólny koszt programu w zakresie dożywiania wyniósł **145.050,68 zł**, który sfinansowano w kwocie:

- 116.040,54 zł ze środków dotacji, w tym:
 - 104.040,54 zł – dożywianie dzieci i dorosłych (80.199,91 zł) oraz zasiłki celowe (23.840,63 zł),
 - 12.000,00 zł – dowóz posiłków
- 29.010,14 zł ze środków własnych Gminy, w tym:
 - 16.913,99 zł – dożywianie dzieci i dorosłych (15.931,59 zł) oraz zasiłki celowe (5.982,40 zł),
 - 4.629,60 – dowóz posiłków,
 - 2.466,55 zł – doposażenie stołówki szkolnej (zakup kuchenki elektryczno-gazowej).

Wysokość wniesionych środków własnych stanowiła 20 % całkowitych kosztów realizacji programu, w związku z powyższym zachowany został montaż finansowy określony w Umowie o udzielenie dotacji.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie (GOPS), który realizował zadanie, prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych i wydatkowanych z dotacji. Wydatki zostały prawidłowo zaewidencjonowane w § 3110, § 4210, § 4300.

Dane wykazane w sprawozdaniu z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za I-XII 2018 r. były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej przedstawionej do kontroli.

W zakresie przygotowywania i wydawania posiłków realizacja programu odbywała się w ośmiu placówkach oświatowych (szkoły i ośrodki szkolno-wychowawcze).

Posiłki i zasiłki celowe

Kontrolujący ustalił, że dożywianie dzieci odbywało się na podstawie zawartych umów z placówkami oświatowymi spoza Gminy), natomiast dożywianie dzieci i dorosłych w trzech szkołach podstawowych z terenu Gminy Trzebielino odbywało się bez umów.

Przedmiotem umów było wydawanie posiłków, pełnego obiadu w dni robocze uczniom zamieszkującym na terenie Gminy Trzebielino. Umowy obowiązywały w 2018 r.

Należności za posiłki płatne były przelewem bankowym po przedstawieniu przez placówki oświatowe miesięcznych zestawień (wykaz osób pobierających świadczenie, ilość wydanych posiłków, rozliczenie finansowe) wraz z wystawionymi na tej podstawie fakturami i notami księgowymi. W wybranej próbie dokumentacji za miesiące luty i październik - nie stwierdzono regulowania zobowiązań po terminie.

Osobom dorosłym znajdującym się w trudnej sytuacji, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym udzielano pomocy w formie zasiłku celowego (świadczenia pieniężne i bony żywnościowe) na zakup posiłków i artykułów żywnościowych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Wypłaty zasiłków celowych następowały w kasie GOPS na podstawie wydanych decyzji przyznających świadczenia. Kontroli poddano listę wypłat za luty, wrzesień i październik 2018 r. – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Dowóz posiłków

W wyniku kontroli ustalono, że w 2018 roku w ramach Programu realizowany był także dowóz posiłków do 2 szkół podstawowych z terenu Gminy, tj. w Starkowie i w Suchorzu z uwagi na brak miejsca do przygotowywania posiłków w tych szkołach. Posiłki przygotowywano w kuchni w Szkole Podstawowej w Trzebielinie, a następnie przewożono do szkół samochodem służbowym należącym do Urzędu Gminy. Koszt dowozu posiłków wyniósł łącznie 16.629,60 zł, który w kwocie 12.000,00 zł sfinansowano ze środków z dotacji. Kontrolujący ustalił, że w każdym miesiącu sporządzane były zestawienia kilometrów oraz godzin wykorzystania pojazdu służbowego do celów dowozu posiłków z wyliczeniem kosztów przewozu według norm zużycia paliwa ustalonych na podstawie Zarządzenia Wójta nr 6/2017 z dnia 2 stycznia 2017 r., w oparciu o które wystawiano noty księgowe.

Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i terminowo zrealizowana do dnia 31 grudnia 2018 r.

Program „Za Życiem” – rozdział 85502

W powyższym rozdziale kontroli podlegała dotacja celowa przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.).

Na podstawie sprawozdawczości budżetowej ustalano, że w 2018 r. Gmina Trzebielino nie otrzymała dotacji celowej na realizację wyżej wymienionego zadania.

Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – rozdział 85504

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji celowej z budżetu państwa na powyższe zadanie określone zostały w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998) oraz programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2018 rok”.

Kontrolę realizacji wydatków dotyczących przyznanej dotacji przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebielinie (GOPS), który realizował zadanie objęte niniejszą kontrolą.

W dniu 2 listopada 2018 r. pomiędzy Wojewodą Pomorskim, a Gminą Trzebielino zawarto umowę Nr 112/A/2018 w sprawie dofinansowania zadań własnych gminy w zakresie realizacji Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018.

Zgodnie z zapisami powyższej umowy Wojewoda Pomorski przekazać miał środki finansowe w łącznej wysokości **20.949,00 zł**, z tego:

- w formie dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 15.036,00 zł, zgodnie z klasyfikacją budżetową w dziale 855 – Rodzina, rozdziale 85504 – Wspieranie rodziny w § 2030,
 - z Funduszu Pracy w wysokości 5.913,00 zł, zgodnie z klasyfikacją budżetową w dziale 855 – Rodzina, rozdziale 85504 – Wspieranie rodziny w § 2690
- z przeznaczeniem na pokrycie wydatków kwalifikowanych dotyczących dofinansowania kosztów wynagrodzenia asystentów rodziny.

Dofinansowaniu w ramach Programu miały podlegać koszty wynagrodzenia brutto asystentów rodziny. Łączna kwota dofinansowania wynosić miała maksymalnie:

- 2.100,00 zł brutto miesięcznie, co stanowić powinno maksymalnie do 67 % kosztów wynagrodzenia brutto dla asystenta rodziny zatrudnionego na podstawie umowy o pracę w wymiarze pełnego etatu,
- 1.000,00 zł brutto miesięcznie, co stanowić powinno maksymalnie 33 % kosztów wynagrodzenia brutto dla asystenta rodziny zatrudnionego na podstawie umowy - zlecenia równoważnej czasowo do pełnego etatu.

Zgodnie z zapisami umowy w sprawie dofinansowania zadania wysokość udziału środków własnych Gminy na realizację Programu stanowić miał odpowiedni procent wynagrodzenia brutto:

- nie mniej niż 33 % w przypadku zatrudnienia asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę,
- nie mniej niż 67 % w przypadku zatrudnienia asystenta rodziny na podstawie umowy zlecenia.

Środki finansowe w kwocie łącznej 20.949,00 zł wpłynęły na konto Gminy w dniach 20 listopada i 5 grudnia 2018 r., a następnie ww. kwota została przekazana do GOPS-u.

Rozliczenie zadania

W 2018 r. GOPS w Trzebielinie zatrudniał jednego asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas określony, tj. od dnia 10.08.2017 r. do dnia 31.12.2018 r.

Otrzymane środki przeznaczone zostały wyłącznie na dofinansowanie wynagrodzenia asystenta bez dodatkowych kosztów w postaci dodatkowego wynagrodzenia rocznego, premii niestanowiących stałego elementu wynagrodzenia, nagród oraz składek leżących po stronie pracodawcy, a także kosztów delegacji czy kosztów wyposażenia miejsca pracy.

Koszty realizacji całego zadania wyniosły 49.020,85 zł, w tym wynagrodzenie brutto 34.841,45 zł. Pozostałe koszty w kwocie 14.179,40 zł dotyczyły: pochodnych od wynagrodzenia, dodatkowego wynagrodzenia rocznego (DWR), nagrody, odpisu na ZFŚS, podróży służbowych, usług pocztowych, zakupu materiałów biurowych oraz szkolenia.

Na podstawie przedstawionych dowodów finansowo-księgowych, tj.: ewidencji księgowej, karty wynagrodzenia, sprawozdania rzeczowo-finansowego oraz sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji zadania kontrolujący ustalił, że na wypłatę wynagrodzenia asystenta w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na 2018 rok” wydatkowano:

- 20.949,00 zł – ze środków rezerwy celowej 15.036,00 zł i środków Funduszu Pracy 5.913,00 zł, co stanowiło 60,12 % kosztów wynagrodzenia brutto $(20.949,00 \text{ zł} / 34.841,45 \text{ zł} \times 100 \%)$;
- 13.892,45 zł – ze środków własnych Gminy, co stanowiło 39,88 % kosztów wynagrodzenia brutto $(13.892,45 \text{ zł} / 34.841,45 \text{ zł} \times 100\%)$.

Przyznana dotację wykorzystano w pełnej wysokości.

Procentowy udział przekazanych środków na dofinansowanie zadania stanowił 60,12 % wynagrodzenia brutto i nie przekraczał określonej w Programie kwoty dofinansowania 2.100,00 zł (1.745,75 zł) miesięcznie, w związku z powyższym zachowany został montaż finansowy określony w Umowie.

W „sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z wykonania przez gminę zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 2018.07.01 do 2018-12-31” przekazywane przez aplikację CAS bezpośrednio do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wykazano błędną kwotę

łącznych wydatków na wynagrodzenia asystenta rodziny wraz z pochodnymi, tj. w kwocie 64.986,00 zł. z ustaleń kontrolującego wynika, że wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wynoszą 44.036,56 zł. Z wyjaśnienia kierownika GOPS w Trzebielinie, złożonego w dniu 15.07.2019 r. wynika, że błędnie wpisana kwota wynagrodzenia wynika z błędu rachunkowego.

(akta kontroli str.14)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebielinie prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji finansowych.

Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

II. Realizacja dochodów z tytułu opłat za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców – rozdział 75011

Na podstawie sprawozdania Rb-27 ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. oraz przedstawionej ewidencji księgowej ustalono, że należności przypisane i wykonane w rozdziale 75011 § 0690 na koniec 2018 roku wyniosły łącznie 31,00 zł. Wykonane dochody budżetu państwa w powyższej kwocie stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Zrealizowane dochody w wysokości 31,00 zł, po potrąceniu przez Gminę 5 %, tj. kwoty 1,55 zł, która stanowiła dochody własne gminy – na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach samorządu terytorialnego – przekazano na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego kwotę 29,45 zł. Na koniec 2018 r. nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty.

Na podstawie weryfikacji udostępnionych kontrolującemu wniosków i wydanych zaświadczeń w ilości 37 szt. dotyczących udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców w 2018 r. stwierdzono, że:

- 1 sprawa podlegała odpłatności w kwocie 31,00 zł – zgodnie z dyspozycją zawartą w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL (Dz. U. z 2017 r., poz. 2482),
- 36 spraw dotyczyło udostępniania danych podmiotom wymienionym w art. 46 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy, którym udostępnienie jest nieodpłatne.

Zrealizowany dochód został odprowadzony na rachunek dochodów budżetu państwa w trybie i terminie określonym w art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o dokładanie należytej staranności przy sporządzaniu sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonania zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w celu wyeliminowania nieprawidłowości polegających na wykazywaniu danych niezgodnych z ewidencją księgową.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich